

Peter Hinckelmann Joachim Hinrichs

De Calvinismo Disputatio Elenctica Decima Octava. Complectens Mataeologiae Calvinianae examen, in loco De Baptismi Circumstantiis Et Caeremoniis

Rostochii: Litteris Reusnerianis, 1610

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn737575743>

Druck Freier Zugang

P. Hinckelmann.

R. U. theol. 1610.

314

DE CALVINISMO
DISPUTATIO ELENCTICA
DECIMA OCTAVA.

*Complectens Metacologia Calviniana
examen, in loco*

DE BAPTISMI
CIRCUMSTANTIIS
ET CÆREMONIIS.

Quam

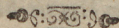
Doctore & Ductore S. S. Spiritu
Sub Præsidio

M. PETRI HINKELMANNI,
Verbi Divini Ministri,

privatim defendendam suscipiet

IOACHIMVS HINRICI
Luccouensis, Luneburgicus

Habebitur disput. 14 Cal. Jan.

ROSTOCHII

Litteris Reusnerianis, Anno 1610.

*Reverendâ dignitate, Orthodoxæ religionis zelo, Omnijugæ
doctrinæ Ornamento Clarissimo Viro,*
Dn. M. LUDOVICO MULLERO, *Diæcesar*
Luchovlensis Episcopo vigilantissimo.

UT ET

*Authoritate, prudentiâ, pietate, omniq; adeo virtute præstan-
tissimis, & multarum rerum usu Clarissimis,*
ejusdem Reipub:

Consulibus, Prætori,
Senatoribus, & Se-
cretario.

Iuxtâ &

*Circumspectis, Humanissimis, eximioq; rerum politicarum
usu ornatissimis viris,*

Dn. ABRAHAMO BINDEN,

Dn. IOACHIMO MULLERO, Civibus ibi-
dem primarijs,

*Dn. fautoribus, Mecanaribus, promotoribus, affinibus &
sanguine junctis ut benè de se meritis, ita & maxi-
mè observandis,*

ἡμῶν hoc Anticalvinisticum in singularis obser-
vantix debitæq; gratitudinis monumentum &
honoris tesseram submisit

D. D. C.

Joachimus Heinrici Luchow.

715
Θ Τ Ν Θ Ε Ω .

DISPUTATIO ANTICALVIN. XIX.

DE BAPTISMI CIR-
CUMSTANTIIS ET CÆRE-
MONIIS.

CONTINUATIO.

A Generali Sacramentorum elenctica tractatione, metho-
do convenientissima, ad eorundem specialem doctri-
nam superiori συζητήσει descendimus, facto initio à S. S.
Baptismo, cuius naturâ & qualitate à futuræ Sacramen-
tariæ monstrosis partibus repurgatâ, nunc eos, quos in quibus-
dam circumstantiis & cæremoniis foventes, hunc locum corru-
ptiorem reddere pergunt, pensabimus. Et primò de personis ba-
ptizantibus & baptizandis: Deinde de Cæremoniis Baptismi a-
gemus.

CAPUT PRIMUM.

De personis baptizantibus & baptizandis.

Error primus.

Satius est Baptismum in casu necessitatis omitti,
quàm illicitâ mulierum usurpatione, Baptismum pro-
fanare.

REFUTATIO.

Admodum exosus est Adversariis Gynæcobaptismus; quare cum
non tantum dicunt esse illicitâ usurpationem, Baptismi profanationem,
crassam superstitionem ex pessimo errore natam, cui resistendum sit
usq; ad sanguinem, stultam & temerè susceptam actionem, pro nihilo
& fabula ducendam (a), & nescio quibus aliis profanis & prodigio-
sis scommatis, blasphemis & proscindunt & calumniantur: Verùm e-

A 3

tiam

Calv. in 2.
Defens.
côt. VVest-
phalum f.
128.

a) Calvin in
epist. f. 43.
423. 455.
Beza cont.
Heshusum
f. 533.

b) *Vide D.
Hum. art. de
Sacram. c.
13 f. 308.*

c) *Calv. l. 4.
Inst. c. 15. 20.
Beza in
coll. Momp.
f. 435.
d) *Beza,
quest. 137.**

b) *1. Pet. 2.
5. 9.
Gal. 3. 28.
Eph. 4. 4. 5.
6.
f) *1. Cor. 14.
34. 36.
1. Tim. 2. 12.
g) *Deut. 6.
7. 20.
Eph. 6. 4.
Rom. 16. 3.***

etiam ipse Beza scribere non veretur; se malle (horrendum auditu) ab ipso Satana in cathedra ministerii sedente, & legitimam Baptismi administrante, baptizari, quam à muliere (b). Et tale est iudiciū Adversariorum, non tantum de mulieris, sed cujuscunq; etiā privati hominis administrato Baptismo. Perperam enim fieri dicunt, si privati homines Baptismi administrationem sibi sumant, esse enim partem Ecclesiastici ministerii, quod expresso Dei verbo mulieribus, imò & privatis personis interdictum (c); à solis legitimè vocatis ministris ritè administretur (d). Quamvis Calvinus, allegato loco, fateri cogatur, multis ab hinc seculis, adeoq; ab ipso ferè Ecclesiæ exordio, usu receptum fuisse, ut in periculo mortis Laici baptizarent, si minister in tempore non adesset: quia verò addit, se non videre, quàm firmà ratione hoc defendi queat: Nos sequentes rationes producimus.

1. Et si n: Baptismus ordinariè pertineat ad munus publicum & Ecclesiasticum, peculiariter Ministris Ecclesiæ demandatum: tamen etiam à mulieribus vel Laicis in casu necessitatis privatim ritè administrari, & pro vero ac efficaci Baptismo haberi posse, inde probatur: Quia etiam mulieres & quicunq; privati sunt & dicuntur regale & sanctum sacerdotium, genus electum, gens sancta, coheredes gratiæ: ita ut in C. D. nec mas sit, nec femina, sed omnes unus simus in Christo Jesu: Baptizati in unum corpus & in unum spiritum: Vocati in una spe vocationis nostræ, ab uno Deo & Patre omnium, qui super omnes, & per omnes, in omnibus nobis operatur (e):

2. Unde etsi mulieribus expressè Apostolus, publico & ordinario munere docendi interdicit (f), nihilominus tamen privatim & extraordinariè domi suæ docere iis concessum, imò & seriò injunctum esse, & dicta & exempla S. S. scripturæ testantur (g). In V. enim T. Deus severissimè mandavit, ut parentes liberis suis statuta Domini proponerent & acuerent. Et in N. T. jubet Apostolus parentes educare liberos in disciplina & admonitione Domini. Sic privatim docendi munus obisse leguntur Aquila & Priscilla, qui assumpto præclaro Doctore Apollo diligentius viam Domini exposuerunt: quare & il.

316
 & illos dignatur Apostolus vocare suos cooperarios. Quin & extra
 casum ullum necessitatis, prophetandi & docendi partes obtinuisse le-
 guntur nonnullæ feminae; ut Maria soror Moysis & Aaronis; Debo-
 ra, Hulda, Hanna (h) &c. Quidni itaq; iisdem (sive mulieribus, sive
 quibuscunq; privatis) privatum & extraordinarium baptizandi of-
 ficiū, urgente necessitate indulgendum esset, præsertim cum de eo
 nullum expressum interdictum extet, ut de docendi munere, quod ni-
 hilominus tamen laicus obire potest, imò tenetur.

b) Exod. 15.
 20. Indic. 5.
 1. 4. Reg.
 22. 14.
 Luc. 2. 36.

3. Sic quondā in V. T. circumcisio à piis feminis administrata, nec
 improbata legitur, sed rata habita fuit. Ziphora enim uxor Moysis in
 itinere, adacta morbo mariti, stomachabunda & n̄ vita, filioli circum-
 cisionem, hætenus à se impeditam, ipsa administravit, Deumq; sic pla-
 cavit, ne maritum suum occideret. Et tempore Antiochi tyranni mu-
 lieres, quod filios suos circumcidissent, martyrio coronatæ fuerunt (i).
 Quæ historiæ testantur, circumcisionem, quantumvis Abrahamo de-
 mandatam, nihilominus tamen feminis concessam fuisse. Quare itaq;
 non eadem licentia administrandi Baptismum, qui circumcisioni suc-
 cessit (k), feminis in N. T. concedenda esset?

i) Exod. 4.
 25. 26.
 1. Macchab.
 1. 63.
 2. Macch.
 6. 10.
 k) Col. 2. 11.

4. Præsertim propter summam Baptismi necessitatem, quā ille no-
 bis, si haberi potest, sub dispendio salutis severissimè commendatus
 est (l). Ne hæc quicquam de maxima ejus utilitate, quā Regenera-
 tio, emundatio à peccatis, sanctificatio & vita æterna infantibus
 confertur & obsignatur. Quibus omnibus, hujusmodi circumstantia
 externa, quæ in personis consistit, meritò cedere, atq; ad stabilien-
 dam summā Baptismi necessitatem & utilitatem, à Christo sacrosancto
 iure jurando confirmatam, paedobaptismus in casu necessitatis potius à
 feminis & privatis personis administrari, quàm prorsus omitti debet.

l) Ioh. 3. 3.
 5.

5. Et eum irritum non esse, atq; propterea concedi meritò posse,
 vel inde certum est, quod Baptismi neq; integritas neq; efficacia à
 Personæ administrantis dignitate, sed ab instituentis autoritate de-
 pendeat. Si verò Adversarii tam absolute hunc ritum ordini Eccle-
 siastico & Clerico volunt alligatum, ut eum in casu necessitatis, quā-

m) Vide D.
Olear ver-
zeichnungs-
mehr des
200. Jerr-
thum Cal-
vin. cont. A.
C. artic. 8 f.
61.

do minister Ecclesie haberi non potest, satius & consultius existi-
ment omitti, quàm à femina aut quocunq; privato dispensari; quid a-
liter faciunt, quàm quod tum dignitatem Personæ administrantis
præferant Christi institutioni & mandato (m), tum indignitatē pluris
attendat, quàm sacramenti integritatem, necessitatem atq; utilitatē.

6. Cum tamen, ut non dignitas quicquam addit, ita quoq; indigni-
tatem & qualitatem ineptam Personæ, Sacramento huic nihil adi-
mere, constet ex Baptismo hereticorum, qui si substantialia integra
retineantur, admittitur. Quantò magis à feminis Christianam
religionem amplexis, & diligenter institutis, ne temerè has partes si-
bi sumant, sed ut substantialia, aquam & verba institutionis rectè
adhibeant; administratus Baptismus admitti, & pro rato haberi debet.

7. Quanta enim aliàs, hujus tam ad salutem necessarij Sacramenti
foret incertitudo, si non nisi legitime vocatus Minister (ut Beza
vult) verum Baptismum administrare possit. Nemo cerè si hæc vera
sint, de Baptismi sui in infantia percepti integritate & viritate cer-
tus esse posset, cum semper dubitationes orirentur, an ille, à cujus ma-
nu Baptismus perceiverit, sit legitime & ordinariè vocatus? Apago
illam ètregedoxiar, quæ homines munitissimo salutis presidio dejectos,
in inextricabiles tentationes præcipitat.

8. Audiamus itaq; Patrum de Laicorum & feminarum Bapti-
smo sententiam. Ambrosius refert, olim ob paucitatem ministrorum
& Laicos & Clericos baptizasse (n). Hieron. Si cogat necessitas,
baptizare licet etiam Laicis. Episcopus Alexandrinus affirmat, fu-
daum à Laico baptizatum esse. Et eleganter admodum Augustinus
de dignitate administrantis Baptismum: Tantum valet Baptismus
per hominem contemptibilem, quantum per Apostolum datus, ita nec
istius, nec illius, sed Christi cognoscitur. Non enim minus baptizatus
dici potest sive ab inferiore, sive à majore baptizetur. Idem: Bap-
tismus talis est, qualis est ille, in cujus potestate datur, non talis, per
cujus ministerium datur. Idem: Vult Dominus à servo baptizari, ut
doceret humilitatem, & ostenderet, non interesse, à quo quis ba-
pti-

n) In Eph. 4.
Cont. Luci-
ferianos.
Niceph. l. 3.
c. 37. de u-
nit. Bap-
tismi l. 5. Su-
per Iohan.
Lib. 2. cont.
Epist. Par-
men. c. 17.

prizaretur, dum eo baptisma quo baptizandus est, baptizetur.

Error secundus.

Præceptum Christi de hominibus baptizandis ad solos Electos pertinet.

Aurelius in
exa. Theol.
f. 80.

REFUTATIO.

Non in Theologia nostra quisquam tam est cyro, qui non hunc crassum esse Calvinianorum errorem videat; quare & quidam ab eo divorcium faciunt. Beza enim inquit: Infantes Christianorum merito baptizantur (a). Sed cum non eandem, vel potius omnino nullam, omni Padobaptismo tribuentes efficaciam, ex eo nudam tantum & otiosam faciant caremoniam; ut ante demonstratum, præstigias alunt & fumos vendunt.

a) in coll.
Möpf 435

1. Quibus opponimus mandatum Christi, non speciali, sed universali nota expressum, quo jubet docere & baptizare omnes gentes: cui æquipollet illa Apostoli; quicumque baptizati estis (b); nulum, sive Judæus, sive sit Græcus, à saluari hoc lavacro arcens. Vini itaq; faciunt Adversarii huic mandato Christi universali, dum sub illo certos, eosq; Electos tantum comprehendere volunt.

b) Mat. 28
19.
Rom. 6. 3.
Gal 3 27.

2. Sed & exemplis refutantur: Circumcisorum in V. T. quando sine discrimine omnis masculus; vigore legis divinæ, cogebatur circumcidi. In N. T. Iudæ, Simonis magi, Hymenæi, Phileti, Alexandri; quos baptizatos, fuisse hypocritas & non Electos, dubium nullum est. Huc referenda integra familie baptizata ab Apostolis (c); quavis procul dubio non omnes, qui in eis vixerunt, Electi fuerint.

c) Act. 16.
47. c. 16. 15.
33. c. 18. 8.
1. Cor. 1. 16.
d) Ephes. 5.
26.

3. Nec minus firma contra errorem probatio sumitur ex illo D. Pauli (d): Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans eam lavacro aquæ in verbo. Quos itaq; Christus dilexit, & pro quibus seipsum tradidit, eos etiam vult sanctificare & mundare lavacro aquæ; hæc propositio est Apostoli. At dilexit non tantum Electos, sed totam Ecclesiam, & pro ea se tradidit; hæc assumptio eisdem Apostoli, aliis quoq; dictis (e) stabilitur. Ergo vult quoq; ut non tantum Electi, sed omnes homines in Ecclesiam

e) Esa. 53. 6
Ioh. 1. 9. 29.
c. 3. 16.
2. Cor. 5. 15.
Col 1. 20.
1. Tim. 2. 6.

nam adsciscendi, Lavacro aqua Baptismi mudentur & sanctificentur.

4. Quod & facile obrinetur ex universalibus Evangelii promissionibus, de gratia Dei, remissione peccatorum, iustitia & vita eterna; quæ omnibus hominibus proponuntur & offeruntur (f). Quia verò hæc bona non ἐμπέσω, sed ἐμπέσω Deus, per auditum nimirum verbi & usum Sacramentorum, hominibus conferre & exhibere velit: utiq; ultro largiendum, illa media, secundum ordinem à Christo præscriptum, nulli unquam homini esse deneganda.

5. Præterea Baptismus institutus, ut eo tanquam antidoto præsentissimo, & alexipharmaco efficacissimo, à peccatis emundemur, regeneremur, in filios Dei adoptemur & Ecclesiæ Dei inseramur: Cum verò omnes in iniquitatibus concipiamur, caro de carne nascamur, ac proinde naturā filii iræ simus, alienati à Republica Israel (g), omnes quoq; hoc medio, ut eo regeneremur &c. indigemus: atq; sic ad solos Electos pertinere non potest.

Error tertius.

Turcorum & Iudæorum infantes in nostra templa delatos, baptizandos esse negant Adveasarii, quia fæderis tabulis non comprehendantur.

REFUTATIO.

Non mirum, quia in Ecclesia natis, nisi sint de numero Electorum, Baptismus negant; quod Turcorum & Iudæorum liberos in templa & Ecclesiam nostram delatos, non recipiant. Quare hic error sub priori contentus, ex eo deducitur, & iisdem rationibus ferè refellitur. Fundamentum verò huius sui erroris hoc ponunt: quod nemo nisi fidem Christianam professus, ad Baptismum rectè admittatur (a). At si hoc simpliciter verum, sequeretur etiam quosvis infantes etiam in Ecclesia natos, non rectè ad Baptismum admittit. Quid itaq; restat, nisi ut planè Pædobaptismum, ut antè dictum (b), abrogent.

1. Respondemus itaq; ad errorem, eum simpliciter & absolute intellectum

f) Mat. 11.
23. Act. 10.
g) Rom. 10.
11. 1. Tim.
2. 4. 2. Pet.
3. 9.

g) Psal. 51. 7
Iohan. 3. 6.
Eph. 2. 3. 12.
Esa. 1. 6. c.
48. 8. Job.
14. 4.
Rom. 5. 12.

Vide D. My
lii explic.
in Aug: cōf:
in fine art:
9. Item D.
Mamphra-
si Erotema-
ta in 4. art.
visitat. loc.
de Bapt. f.
372.

a) Beza in
responsione
ad Acta.
Coll. f. 24.
p) Diss. 17
cap. 2.

318
relictum tolerari non posse. Est enim Baptismus publicum bonum Ecclesie non tantum constituta sed & constituenda. Quare & Christus jubet baptizare gentes, quæ nimirum sunt extra Ecclesiam ut in Ecclesiam receptæ, cum extra eam non sit salus, fiant gratiæ Dei & salutis æternæ coheredes. Quo respectu etiam D. Apostolus omne discrimen inter Judæum & Græcum tollit (c).

2. Tum & præcis Apostolica testatur, non tantum Judæos, sed omnium nationum populos ad Baptismum fuisse admissos. Petrus ad ter mille, prima concione sua, conversos ex omni natione, quæ sub cælo est; cum interrogarent quid sibi faciendum sit, ait; Penitentiam agite & baptizetur unusquisq. Philippus Præfectum Candaces Regine Aethiopum baptizat. Cornelius Centurio cohortis Italicae cum tota familia, à D. Petro: Lydia purpurarum venditrix, & Custos carceris Philippensis, cum omnibus suis; Crispus Archisynagogus cum multis Corinthiacis, & domo Stephana ab Apostolo Paulo Baptismate cincti sunt (d). Quæ Apostolorum praxis nobis vice regula esse potest.

3. Quin etiam circumciso, licet speciatim Abrahamo & semini ejus demandata, & arctis limicibus Israelitarum inclusa, non tamen tam absolutè peculiaris fuit Israelitis, ut exteri & alienigenæ prorsus fuerint exclusi, sed se ijs adjungentes, per circumcisionem in societatem religionis Iudaicæ fuerunt recepti (e). Quanto minus Baptismus, non speciali pro certis, sed generali prorsus mandato pro omnibus, promulgatus; ulli, servata instructionis methodo, denegandus erit.

4. Præsertim infantibus. Quia 1. non est voluntas patris ut unus de pusillis istis, aut ullus hominum pereat. 2. Christus vult & jubet infantes ad se adduci, horum enim dicit esse regnum cælorum, quare etiam ijs benedicit. 3. Tradidit enim semetipsum etiam pro ijs (quia pro omnibus mortuus est) ut lavacro aquæ in verbo mudentur & sanctificentur. 4. Quo etiam maxime indigent, quia in peccatis concepti & nati, ac propterea naturæ sunt filij iræ: Quare ijs illud non negandum (f).

c) Matt. 28.

19.

1 Cor. 12. 13.

Gal. 3. 27.

d) Act. 2. 8.

37. 36. c. 10.

47. c. 16. 15.

33.

1 Cor. 1. 16.

e) Gen. 17. 12

f) Matt. 18.

3. 14.

1 Tim. 2. 4.

2 Pet. 3. 9.

Marc. 10. 14.

Eph. 5. 25.

c. 2. 3.

s. Hoc

b) In Eroma-
tibus in 4.
art. 6. sit. loc.
de Baptismo
f. 372.

i) Act. 2. 39.

Beza in Re-
spons. ad
Quaestio nem
151.

5. Hoc tamen servato discrimine, ut illorum exterorum infan-
tum parentes, si adhuc sint in vivis prius in orthodoxa nostra religio-
ne (g) instituuntur, ut methodus institutionis Baptismi habet, quò
parentibus conversis promissio illa fœderalis; Ero Deus tuus & se-
minis tui posset; ad illorum infantes referri possit. Si verò paren-
tes non amplius sint superstites, vel deseruerint suos infantes: susce-
pris & adoptatis illis à Christianis hominibus, qui tunc parentum
loco meritò habentur, hoc initiationis Sacramentum negari nulla ra-
tione & modo debet aut potest. Quamvis D. Mampbradius (h)
sentiatur, omnes infantes sine discrimine nationis, fidei, aut ullius condi-
tionis parentum, modo ad Baptismum veniant, esse baptizandos: du-
plici niscus fundamento: Univerſalis mandati; Baptizate omnes
gentes: & fœderalis promissionis, quã Apostolus Petrus ita effert:
Vobis facta est promissio, & filiis vestris, & omnibus qui longè
sunt. (i).

Errer Quartus.

Cum omnia decenter & ordine fieri in Ecclesia o-
portet, sit autem Evangelij ministerij pars Baptismus:
eundem locum, & verbi & Sacramentorum ministerio at-
tribuendum censeo: ut in cætu Ecclesiæ & concionibus,
precibus adjunctis Baptismus administretur: neq; istos,
nescio quos necessitatis casus temerè admitto.

REFUTATIO.

Leviorem hunc quidem esse Errorem, quem de circumstantia loci
Beza cum suis fovet, fatendum est. Vlerò enim largimur, ordina-
rio & usitato modo Baptismum in templis, concionibus publicis &
Sacramentis propriè dicatis administrari, sed quod tam stricte illi lo-
co soli alligari debeat, ut ne quidem per necessitatis casum alibi, in
privatis ædibus, baptizare liceat, id erroneum est & superstitiosum.

1. Neq; enim ex Baptismi institutione probari potest, Christum
hunc ritum certo loco alligasse, sed indifferenter, nulla facta loci
mentionem, Baptismum mandasse. Sunt itaq; Adversarij in Baptismi

1060

314
loco, cuius S. S. Scriptura non meminit, asserendo, ut illi (a), percolantes culicem; & in essentia & efficacia ipsius, disertis & perspicuis verbis affirmatâ, deglucientes camelum.

a) Matt. 23.
24.

2. Quin & hunc ritum nulli loco peculiariter & absolutè additum esse, sed quovis in loco, ita tamen ut omnia & quævis rîs fiant, ritè administrari posse, testatus est proprio suo exemplo ipse Christus, qui à Iohanne cum discipulis & alijs Iudæis ad Iordanem Baptizatus est (b).

b) Matth. 3.
13.

3. Nec autoritas Apostolica hic nobis deest. Conversi concione Petri, non in templo sed domo, in qua Apostoli fuerunt congregati, ab ijs baptizati leguntur. Philippus Praefectum Regina Candaces in via baptizavit. Cornelius cum familia & cognatis suis (c): Lydia, Custos carceris, Crispus Archisynagogus, cum tota familia, in privatis ædibus Baptismate tincti sunt.

c) Act. 2. 41.
c. 8. 18. c. 10.
47. 48. c. 16.
15. 33. c. 18.
7. 8.

4. Eodem modo & Circumcisionem non semper in templo, quia tantum unicum semper fuit, administrari potuisse, nec semper in Synagogis, sed sæpius in privatis ædibus peractam fuisse constat. Filius n: Moïsis in diversorio circumciditur. Sub tyrannide Antiochi, puerperæ suos infantes octavo die, non in publico loco, tùm propter persecutionem, tùm quod tam citò domo exire illis non licebat; sed in privatis ædibus circumciderunt. Et historia circumcisionis Iohannis testatur, eam præsentem matrem, & propterea necessariò in ædibus Zacharia; puerperis n: ante completos purificationis dies in publicum proaire non licebat, factam fuisse (d). Si itaq; nulla in Circumcisione loci ratio habita fuit, neq; in Baptismo exacta omnino haberi debet.

d) Exod. 4.
25. 26.
1. Macchab.
1. 63.
2. Macchab.
6. 10.
Luc. 1. 59.
60.
e) Exo. 4. 25.
f) Job. 4. 21.
23.

5. Sed magis ipsa institutio & ordinatio attendenda & strictè servanda est, cui Christus non minus suâ gratiâ in privatis ædibus, ubi duo vel tres in nomine ejus congregati sunt, quàm in publico Ecclesiæ cætu, adesse vult. Non n: Deus suam gratiam nunc in N. T. ut olim (quamvis non cum exceptione (e), ut etiam dictum) certo loco alligavit (f).

6. Quare etiam alterum N. T. Sacramentum ordinariè quidem

(g) Disput. 21.

in solemnī & frequenti Ecclesiæ cætu administratur, interim tamen non minus recte agrotis in privatis adibus urgente necessitate porrigitur, ut *ὡς* *ὅς* infra (g) videbimus. Idem de Baptismo magis ad salutem necessario Sacramento, iudicium esto. Non n: locus praeordinari sed subservire debet necessitati Sacramentorum, cui si ille cedit, non quicquam veritati Sacramenti decedit, quæ ut non à dignitate personæ, ita neq. loci, sed à veritate & auctoritate instituentis Christi, dependet.

CAPUT SECUNDUM.

De quibusdam Baptismi Cæremoniis.

Error Primus.

Petrus Martyr in L. C. Class. 4. loc. 9. sect. 16. Communis opinio.

Cum Scriptura nusquam mandarit, ut Exorcismi cum Baptismo conjungerentur, id non est à nobis tentandum.

REFUTATIO.

Utrò largimur actionem ipsam Baptismi, constantem pronuntiatione verborum & administratione Elementi aquæ, formam constituere Baptismi perfectæ, & omnib. quod dicitur, numeris absolutâ, nec ad substantiam aut veritatem Baptismi necessario requiri cæremoniam Exorcismi, sed pro ritu suâ naturâ ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ πνεύματος haberi, ac propter eâ ex libertate Christiana, pro cuius vis Ecclesiæ conditione, vel recineri, vel extra casum scandali, & præiudicium libertatis, abrogari posse. Quare nos Ecclesias A. C. addictas, propter ejus abrogationem, non damnamus; nec ad versariis propterea, quod Exorcismus non adhibent, ullam licem moveremus; Sed quia hunc ritum supra modum exagitant, eumq. tanquam Papisticum Idololatricum, Blasphemum, Magicum, Diabolicum, damnosum, &c. (a) commentum damnant: operæ pretium erit causas & rationes Exorcismi in nostris Ecclesiis hæctenus retenti, & deinceps retinendi, ponere hæc.

a) Vide D. Olear. vorz zeichnuß mehr den 200. Calvinisch. Tr. Thymb. cōl. A. C. art. 15. f. 106. D. Myl. Disput. de Exorcismo. th. 41. 42 84. 50 77. 79. 85. 87 89.

1. Quia Exorcismus qui administrationi Baptismi præmittitur, non tantum respicit ad verba institutionis, verum etiam illis continetur, & fundatur, faciens mentionem S. S. Trin: & jubens exire immundum

dum

320
dum spiritum; ut indicet per baptismi mox subsequenti actione, spiri-
tuali Diaboli imperio, quod in infantem nondum baptizatum habet,
destruendo, eundem in fœdus Dei receptum iri.

2. Quin & formula Exorcismi, tam abominabilis in oculis Anta-
gonistarum; est $\epsilon\chi\omicron\upsilon\sigma\mu\varsigma$, quamvis non in Baptismo mandata;
quemadmodum ea omnibus suis partibus, cum $\epsilon\chi\tau\omicron\varsigma\epsilon\tau\epsilon\upsilon$ (b) cum $\epsilon\chi\tau\iota\omega$
 $\Delta\epsilon\chi\tau\omicron\iota\alpha\varsigma$ (c), ex S. S. literis demonstrari potest. Cum itaq; Exorcismi
verba S. S. Script. ignota non sint, tam portentosa & horrenda, ut
quibusdam sunt, videri non debent.

3. Presertim cum non corporaliter à Cacodamone infantem obsef-
sum esse insinuent, quemadmodum Antagonistæ novatores hac ca-
lumniarum hunc pessime traducunt; sed de spiritali obsefione, lon-
gè illâ tristiori & periculosiori, qua infantem filium iræ Divinæ, sub
potestate tenebrarum atq; imperio Diaboli totum captivum teneri,
quo nisi eximatur, æternum infanti pereundum esse, admoneant.
Atq; sic atrocitatis mali originalis, & extremæ miseriæ infantis non-
dum baptizati, pictura luculenta est Exorcismus.

4. Non n. singularem illis verbis Exorcismi, cum Pontificis, tri-
buimus virtutem & efficaciam, sed ad declarandam, representandā
& quasi ab oculis Ecclesiæ proponendam, summam baptismi necesi-
tatem & ingentem efficaciam, adhibemus; quod eā infantes ex pote-
state tenebrarum & captivitate Satanae erepti, factâ adoptione,
in regnum filij Dei transferantur. Quâ commonefactione pia & uti-
li de efficacia baptismi per Exorcismi formulam factâ, nemo pius &
iudicio sanus unquam offendi merito potest aut debet.

5. Et quomodo offenderetur? cum omnibus p̃ys semper sit ἀσπευδὼν
bellum cum diabolo, in quo ignitis illius telis expositi, contra insultus
lethiferos stare, illisq; resistere jubentur. Quemadmodum de hac per-
petua pugna, ejusq; adversus Diabolum efficaci per fidem promissa
victoria, plurima in S. S. literis habentur testimonia (d). Si itaq;
omnibus p̃ys ubiq; Diabolum cum principatu suo persequendi manda-
tum incumbat; quā audaciā quis solis Ecclesiæ ministris id non con-
cedat? præsertim cum hic illorum Ministerij, præter annunciatio-

b) Matt. 26.

63.

Mar. 5. 7. 8.

c. 9. 25.

Luc. 11. 22.

1 Thess. 5. 27

c) Iob. 25. 4.

Psal. 51. 7.

Eph. 2. 3.

Col. 1. 13.

1 Iob. 3. 8.

10.

d) Eph. 6. 12.

2 Cor. 10.

Col. 1. 13.

1 Iob. 5. 4.

Iacob. 4. 7.

Apoc. 12. 7.

8. 11.

nem & applicationem gratuiti meriti Christi, evidens quoq; finis & scopus sit, ut efficaciam in victa & inexpugnabili, per verbum, Sacramenta & pias preces, fortem armatum istum ex cordibus hominum excurrant & Christo lucrifaciant. Et si ubiq; Diabolo resistendum, cur id facere in Baptismo non liceat? Si n: ququam unquam, certe Infantes ante Baptismum ex tunc & societatem regni calorum, toti sub potestate tenebrarum constituti, opus habent, ut Diabolus valere iussu suâ tyrannide, S. S. Spiritui cedat, infantesq; ex torres regni calorum, in possessione illius, postliminii q; jure, reducidos committat, 6. Tum & Exorcismi formula de *παλινωσ* & *ἐκπαλινωσ* ad infantes, ob originale malum, miseriam, & Baptismi efficaciam designandam, adhibita, publicum nobis & solemne perhibet testimonium, nos cum impijs deliramentis, Pelagianorum, Enthusiastarum, Anabaptistarum, Surenckfeldianorum & Cinglianorum, negantium tunc Baptismi efficaciam, cum infantium miseriam, non facere. Quæ vel sola satis prægnans causa nos movere debet, ne in abrogatione Exorcismi propius nos illis accedere, sed retentione & approbatione longius ab illis recedere appareat. Novimus n: & damno Ecclesiæ maximo experti sumus, quàm astute Diabolus per hujusmodi res medias, rimam invadendi Ecclesiæ indagârit. Explorent itaq; & experiantur adversarij, super abrogatione adiaphororum, nostram in Orthodoxa nostra religione constantiam.

7. Nec desunt adhuc rationes, quæ non parum momenti ad Exorcismi confirmationem adferunt. 1. Quia est res adiaphora, quæ sine religionis suspitione & offensione retineri; 2. Neq; in gratiam adversariorum, ab ijs damnata, abrogari, si nomen suum retinere debet, potest. 3. Aliàs etiam ea abrogatio sine maximo infirmorum scandalo non fieret. 4. Hunc ritum de impietate & inutilitate suspectum, apud quosvis nostræ religionis hostes & socios faceret. 5. Nos per tinaciam insimularet, quod pro hoc ritu hætenus, tanquam pro aris & focis, tam fortiter dimicaverimus.

8. Deniq; Exorcismum nobis commendant insignes sententiæ orthodoxæ antiquitatis, Cyprianus n: circa annum Christi 250, de efficacia Baptismi

Baptismi differens, Exorcismi meminit. Idem inquit: Manifestum est, Diabolum in baptismo fide credentis excludi; si fides postmodum defecerit, regredi. Gregorius Nazianzenus, qui circa annum Christi 370. vixit, in quadam oratione, inter cetera graviter suos hortatur, ne aegrè ferant prolixiorē Exorcismi in Baptismo ceremoniam. Ambrosius circa annum Christi 380. in occidentali Ecclesia ritum Baptismi describens, inquit: Vbi primum ingreditur Sacerdos, Exorcismum facit: secundo super creaturam aquæ invocationem, postea & precem defert, ut sanctificetur fons, & adsit præsentia Trinitatis aternæ. Augustinus in Africa ritum Baptismi suo tempore consuetum referens, sic scribit: Quid de ipsa forma Sacramenti loquar? Vellem aliquis istorum, qui contraria sapiunt, mihi baptizandū parvulum afferret. Quid in illo agit Exorcism⁹ meus, si in familia Diaboli non tenetur? Idem: Ab hac potestate tenebrarum, quarum est Diabolus princeps, i. e. à potestate Diaboli & angelorum ejus, quisquis erui, cum baptizantur, negaverit parvulos: ipsorum Ecclesiæ Sacramentorum veritate convincitur. In veritate itaq; non in falsitate, potestas Diabolica exorcizatur in parvulis (e).

Error Secundus.

Ceremonias Baptismi plerasq; ut, signum crucis, Patrinos, renunciationem Diaboli, Confessionem fidei, Baptisterium, &c. multi rejiciunt.

REFUTATIO.

In hisce ceremoniis abrogandis, non una omnium est sententia: quam diversitatem, ex libertate Christiana in rebus istis mediis, liberam habere possent, nisi negantem qui tenent, necessitatis opinionē urgerent: quæ necessitatis vis coacta rebus istis & p̄ceptis reuocatis, (uri suo loco, (a) oñi Deo hac de re agemus) planè est contraria.

1. Respondemus itaq; ad Errorē: Quemadmodū illas supersticiosas, & ludicras cæromonias de oleo, sale, spūto, &c. puriori antiquitati ignotas, & Baptismum magis defædantes quam commendantes, ex libertate Christiana, de consensu totius Ecclesiæ rejecimus: sic consensu eodem, sine præjudicio libertatis, reliquas, ut sunt, præter Exorcismum, de quo egimus; signum crucis, Patrini, renūciatio Satanae, Confes-

e) Lib. 4. Epist. 7. De S. Baptismi laßacro. In exhortatione ad pietatem. De peccatorum Meritis & remissione. lib. 1. c. 34. & c. 20.
a) Diss. 23.

Confessio fidei, &c. non ex Papatu ortum ducentes, sed à primitiva Ecclesia non sine gravi consilio, & optimo fine introductas, hactenus in Ecclesiis nostris retinuimus, & deinceps retinendas statuimus: quia Baptismi administratio, non debet esse muta actio. Et quamvis verba institutionis necessario actionem Baptismi perficiant & constituent, tamen ipsæ utiles communes actiones cum precibus conjunctas præmittere, non tantum licet, sed omnino etiam decet.

2. Id n. commodè & utiliter fieri, ex analogia Circumcisionis constat, cui Abrahamum, communes actionem & institutionem præmisisse dubium nullum est. Sic enim prius ab ipso Deo edoctus & institutus fuit, antequam ipsi circumcisio demandaretur (b). Et quia Deus illi hoc testimonium perhibet, quod domi sue filijs præcepturus sit, ut custodiant viam Domini: Imò quia omnes mandatum à Deo habuerint in V. T. ut docerent filios suos, maxime id in circumcissione factum esse existimandum est. Quod itaq; in V. T. approbatum & usu receptum, in Novo improbari & omitti non debet.

b) Gen. 17. 7.
c. 18. 19.
Deut. 4. 10.
c. 6. 7. 20. 21.

3. Si v. quis, hisce usitatis rejectis, alias novas ceremonias substituere vellet, is 1. Novatoris nomen, quod Paulus Ministrum Ecclesie fugere vult (c), mereret. 2. Novam videretur, præsertim apud plebeios, Baptismi formam introducere. 3. Et priorem imperfectionis arguere, vel prorsus annihilare. 4. Idq; cum maximo Ecclesie scandalo, & infirmorum dubitatione, an verum Baptismum perceperint. Quas causas maxime B. Lutherum movisse, ipse scribit (d), quod hæc nobis, quas adhuc retinemus, in Baptismo reliquerit ceremonias. 5. Autoritatem venerandæ antiquitatis (e) & B. Lutheri, qui hæc non sine gravi iudicio & optimo fine instituerunt & approbaverunt, suis somniis & folide sapientiæ postponeret.

c) 1. Tim. 3. 6.

d) Tom. 2. Jen. f. 250.

e) Aug. de peccat. meritis & remiss. lib. 1. c. 34. c. 20.

4. Retinemus itaq; eas meritorum, ut habemus, non sine quodam *ἔργον καὶ ὄψιν*, quasi sine his Baptismus non sit verus & efficax, sed *δογματικὸν καὶ ὁμολογιακόν*. Ut admoneamur signo crucis, i. nos in Baptismo, remissionis peccatorum, totiusq; meriti Christi, ejus crucis & sanguinis effusione acquisiti, participes fieri. 2. Et memoriam crucifixi debere in nobis Baptismate initiatis, deinceps crucifigere omne malum. 3. Nobis signo crucis notatis, semper stigmata & mortificationem crucis, in corpore nostro, maxime in capite & corde, quæ partes notantur, circumferendam esse (f). Patrini adhibentur. 1. Ut illi infantes, qui alias ad Baptismum venire non posset, susceptum offerant, ut olim in Circumcissione faciunt legimus (g). 2. Et pro infante spondeant & respondeant; Deus n. fides & stipulationem in Baptismo, cum eo init (h). 3. Ut ex ore maxime trium, constet Baptizato de veritate Baptismi in infantia percepti. Abrenuntiatio Satanae, probato Exorcismo, improbari non potest. Confessio fidei, per interrogationem & responsum, ut in primitiva Ecclesia Baptismo adultorum & catechumenorum fuit adhibita, adhuc retinetur, ad probationem fidei, in quam infans baptizatur, ut eandem adultus quoq; amplectatur & confiteatur. Baptisterij eadem in Baptismo, quo Altaris in S. Cæna, est ratio, ad quod si quid respondendum erit, illuc loci (i) reservabimus.

f) Rom. 6. 3. 4.

g) 2. Cor. 4. 10. Gal. 6. 17.

h) Luc. 1. 59. c. 2. 22. 28.

i) 1. Pet. 3. 21.

i) Diss. 21.

Baptismi differens, Exorcismi meminit. Idem est, Diabolum in baptismo fide credentis excludere, si defecerit, regredi. Gregorius Nazianzenus, quod 370. vidit, in quadam oratione, inter cetera gramine agere ferant prolixiorum Exorcismi in Baptismo. Ambrosius circa annum Christi 380. in occidendo Baptismi describens, inquit: Vbi primum ingreditur Exorcismum facit: secundo super creaturam aquae stela & precem defert, ut sanctificetur fons, & aeternitatis aeternae. Augustinus in Africa ritum Baptismi sicutum referens, sic scribit: Quid de ipsa forma vellem aliquis istorum, qui contraria sapiunt, non vulum asferret. Quid in illo agit Exorcismus? Diaboli non tenetur? Idem: Ab hac potestate tenetur Diabolus princeps, i. e. a potestate Diaboli & aliquis erui, cum baptizantur, negaverit parvulum Sacramentorum veritate convincitur. In veritate, potestas Diabolica exorcizatur in parvulo.

Error Secundus.

Ceremonias Baptismi plerasque, ut, signum nunciationem Diaboli, Confessionem fidei, Baptismi rejiciunt.

REFUTATIO.

In hisce ceremoniis abrogandis, non una omnium diversitas, ex libertate Christiana in libertatem habere possent, nisi negantem qui tenent, urgerent: quae necessitatis vis coacta rebus istis suo loco, (a) omni Deo hac de re agemus) plane est.

1. Respondemus itaque ad errorem: Quemadmodum & ludicras ceremonias de oleo, sale, sputo, & aliis ignotas, & Baptismum magis defedantes quam libertate Christiana, de consensu totius Ecclesiae sensu eodem, sine praedicio libertatis, reliquas, Exorcismum, de quo egimus; signum crucis, Patrinum

manifestum
modum
Christi
rtatur,
oniam.
arum
s, Ex-
m, po-
Trini-
re con-
oquar?
tu par-
a Dia-
um est
quis-
ecclesiae
in fal-

e) Lib. 4. Epist. 7. De S. Baptismi labacro. In exhortatione ad pietatem. De peccatorum Meritis & remissione lib. 1. c. 34. & c. 20. a) Diff. 23.

triosas,
quitari
es, ex
ic con-
r Ex-
atana,
onfess-

